

# Rupilisko

*Triturus cristatus*

**Rupilisko eli rupimanteri on Suomen harvinaisin sammakkoeläin. Tätä erikoista salamanterieläintä tavataan vain Itä-Suomessa ja Ahvenanmaalla.**

Rupiliskon iho on kyhmyinen ja väritys tumma, paitsi kirkkaanväriseltä vatsapuolelta.

Lajin voi löytää metsälampien läheisyydestä rehevillä, lehtomaisilla alueilla. Rupiliskolammet ovat pieniä, matalia ja kalattomia. Runsas vesikasvillisuus ja lahopuu ovat rupiliskon mieleen.

Laji viettää suurimman osan vuodesta maalla, mutta siirtyy veteen lisääntymään. Kutuaikaan rupiliskouros saa asukseen kaksiosaisen harjan selkään ja pyrsytön. Talvella rupilisko horrosta.

Rupilisko on erityisesti suojeltava laji ja luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Muutokset veden laadussa ja lampien lähimetsissä ovat riski rupiliskolle. Lajin auttamiseksi on kuitenkin tehty paljon töitä, ja tulokset ovat olleet hyviä.



Håkan Söderholm

## Metsän- ja luonnonhoidon keinot

Rupiliskon säilyminen vaatii hoitotoimia sekä maalla että vedessä. Rupiliskolampien rantavyöhykkeiden puustoisena pitäminen estää haitallisten päästöjen valumisen veteen sekä pitää veden viileänä. Riittävän leveä suojavaikoke on tärkeä.

Lampia ja niiden lähiympäristön vesitaloutta voidaan myös palauttaa luonnontilaisemmaksi. Rupiliskon elinympäristö voidaan suojella luonnonsuojelulain nojalla, jotta lajin säilyminen olisi turvattu tulevaisuudessakin. ELY-keskus ohjeistaa lajin tarkemman huomioimisen käytännöt.